

## Página principal>Encontrar un profesional del Derecho>Tipos de profesiones jurídicas

### Juridisko profesiju veidi

Chipre

#### Juridiskās profesijas. Ievads

##### Citas saistītās profesijas

Saistītu profesiju, piemēram, valsts notāra profesijas, Kiprā nav. Visus ar tieslietām saistītus jautājumus uzskata par juridiskiem jautājumiem, un saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem praktizēt jurisdikciju drīkst vienīgi Kipras Advokātu apvienības (*Pankýrios Dikigorikós Sýllogos*) biedri. Pensionēti advokāti drīkst turpināt darbu kā iekšējie juridiskie konsultanti juridiskajās firmās un citās organizācijās.

Par saistītu profesiju var uzskatīt advokāta palīga (*dikigorikoí ypálliloí*) profesiju, ko reglamentē atsevišķi tiesību akti. Personai, kas vēlas kļūt par advokāta palīgu, jāatbilst šādām prasībām: vidusskolas izglītība, vismaz sešus mēnešus ilgs nepārtraukts darba stāžs juridiskajā firmā, nevainojama reputācija, un jāiesniedz pieteikums tiesu sekretāram (*Protokollitis*) tajā apgabaltiesā (*Eparchiakó Dikastírio*), kuras teritorijā atrodas juridiskā firma, kurā pretendents strādā.

##### Prokurori (*Dimósioi Katígoroí*)

###### Organizācija

###### Vispārīga informācija

Kipras Republikas ģenerālprokurors (*Genikós Eisangeléas*) ir valsts juridiskais konsultants, kas vienlaikus vada Juridisko dienestu (*Nomikí Ypiresía*) un ir Valsts prokuratūras direktors (*Ypéfthyns tis Ypiresías Diacheirisis Poinikón Ypothéseon*).

Ģenerālprokurora vadītājā Juridiskajā dienestā strādā advokāti. Daļa no tiem specializējas krimināltiesībās un nodarbojas ar lietām, ko izskata zvērīnāto tiesas (*Kakourgiodikeía*). Ģenerālprokurors ir informēts par visām lietām un dod attiecīgus norādījumus.

Valsts prokuroru pienākumus pilda ne vien Juridiskā dienesta amatpersonas, bet arī Kipras Policijas (*Astynomikí Dýnami Kýprou*) darbinieki, kas ir ieguvuši grādu tiesību zinātnēs un kvalifikāciju, kura dod tiesības praktizēt jurisdikciju. Lai gan šie speciālisti ir policijas darbinieki, pildot valsts prokuroru pienākumus, tie ir pakļauti ģenerālprokuroram un atskaitās tam. Attiecībā uz šo personu darbību ģenerālprokuroram ir tādas pašas pilnvaras kā attiecībā uz Juridiskā dienesta amatpersonu darbu.

Izņēmuma gadījumos ģenerālprokurors drīkst uzticēt konkrētu lietu prasmīgam praktizējošam advokātam.

##### Valsts prokuroru uzdevumi un pienākumi

Apsūdzību krimināllietu apgabaltiesās gatavo apsūdzības dienests (*Katigoroúsa Archí*) policijas kriminālvajāšanas nodaļu advokātu (juristu) vadībā, taču īpašos gadījumos kriminālvajāšanu var uzticēt Juridiskā dienesta amatpersonai. Apsūdzību zvērīnāto tiesās gatavo Juridiskā dienesta advokāti. Neatkarīgi no tā, kurš gatavo apsūdzību, visas šīs apsūdzības ietilpst ģenerālprokurora jurisdikcijā, un tas vienmēr var iejaukties un attiecīgos gadījumos uz laiku apturēt kriminālprocesu.

Juridisko dienestu vada ģenerālprokurors, kam palīdz ģenerālprokurora vietnieks (*Voithós Genikós Eisangeléas*), kā arī valsts prokurori (*Eisangeleís tis Dimokratías*), vecākie valsts advokāti (*Anóteroí Dikigóroí tis Dimokratías*) un valsts advokāti (*Dikigóroí tis Dimokratías*). Viens no valsts prokuroriem vada Krimināllietu nodaļu (*Poinikó Tmíma*), un arī tas ir pakļauts ģenerālprokuroram.

Iztiesāšana pēc būtības notiek pēc sacīkstes principa. Vispirms apsūdzība iepazīstina tiesu ar apsūdzības pierādījumiem, tad seko apsūdzības liecinieku nopratināšana, aizstāvības veikta liecinieku nopratināšana un atkārtota nopratināšana. Pēc visu apsūdzības liecinieku nopratināšanas tiesa lemj, vai apsūdzības dienests ir sagatavojis *prima facie* (pirmšķietamības) lietu. Ja lēmums ir pozitīvs, tiesa aicina apsūdzēto sniegt oficiālu paziņojumu tiesai, paskaidrojot, ka apsūdzētais var pieaicināt lieciniekus un liecināt pats, nododot zvērestu, — tādā gadījumā apsūdzētā uzaicinātos lieciniekus un pašu apsūdzēto nopratina apsūdzības dienesta pārstāvji. Apsūdzētais var sniegt arī ar zvērestu neapliecinātu paziņojumu no apsūdzēto sola, un tādā gadījumā apsūdzības dienesta pārstāvji nevar to nopratināt.

Pēc lietas izskatīšanas tiesa pieņem spriedumu. Ja spriedums ir attaisnojošs, apsūdzēto attaisno un atbrīvo. Notiesājoša sprieduma gadījumā aizstāvībai tiek dota iespēja lūgt sodu samazināt, un procesa noslēgumā tiesa piespriež atbilstošu sodu.

##### Tiesneši

###### Organizācija

Tiesu organizācija Kiprā ir ļoti vienkārša.

##### Augstākā tiesa (*Anótato Dikastírio*)

Augstāko tiesu izveidoja saskaņā ar 1964. gada Tieslietu likuma (Likums Nr. 33/1964) noteikumiem (sadaļa "Citi noteikumi") (*O perí Aponomís tis Dikaíosínis (Poikílai Diatáxeis) Nómos tou 1964*) pēc tam, kad no amata bija atkāpies gan Augstākās tiesas, gan Augstākās Konstitucionālās tiesas (*Anótato Syntagmatikó Dikastírio*) priekšsēdētājs, tādējādi faktiski atlaižot abas minētās tiesas, jo Kipras turku kopienas pārstāvji dažādās valsts iestādēs atteicās piedalīties sanāksmēs un atbalstīt apstiprināmos lēmumus.

Augstākās tiesas locekļus ieceļ Kipras Republikas prezidents. Pašlaik Augstākajā tiesā ir 13 locekļi, no kuru vidus ieceļ priekšsēdētāju. Augstākās tiesas locekļu amatā var ieceļt personas ar nevainojamu reputāciju un vismaz 12 gadus ilgu pieredzi juridiskā profesijā.

##### Zvērināto tiesas (*Kakourgiodikeía*)

Zvērināto tiesa ir Kipras augstākā pirmās instances krimināllietu tiesa, kas izskata lietas trīs tiesnešu — priekšsēdētāja (*Próedros*), vecākā apgabaltiesneša (*Anóteros Eparchiakós Dikastís*) un apgabaltiesneša (*Eparchiakós Dikastís*) — sastāvā. Zvērināto tiesas locekļus uz divu gadu pilnvaru termiņu ieceļ Augstākā tiesa attiecīgi no apgabaltiesas priekšsēdētāju, vecāko apgabaltiesnešu un apgabaltiesnešu vidus.

##### Apgabaltiesas (*Eparchiaká Dikastíria*)

Katrā Kipras provincē ir apgabaltiesa ar neierobežotu jurisdikciju, kurā, protams, neietilpst jautājumi, kas ir Augstākās tiesas un tālāk minēto specializēto tiesu jurisdikcijā. Apgabaltiesas tiesnešus iedala apgabaltiesas priekšsēdētājos, vecākajos apgabaltiesnešos un apgabaltiesnešos. Apgabaltiesas tiesnešus ieceļ, pārceļ citā amatā un paaugstina amatā Augstākā tiesa.

##### Ģimenes lietu tiesas (*Oikogeneiaká Dikastíria*)

Ģimenes lietu tiesas izveidoja saskaņā ar Likumu par ģimenes lietu tiesām (*O perí Oikogeneiakón Dikastírion Nómos*) (Likums Nr. 23/90). Ģimenes lietu tiesas sastāvā ir trīs locekļi (priekšsēdētājs un divi tiesneši) ar iepriekšēju pieredzi tieslietās, kuri pirms ieceļšanas amatā ir sekmīgi praktizējuši jurisdikciju.

## Nomas pārraudzības tiesa (*Dikastírio Elénchou Enoikiáseon*)

Šīs specializētās tiesas sastāvā ir trīs locekļi — priekšsēdētājs un divi tiesneši. Priekšsēdētājam jābūt advokātam, kurš ir sekmīgi praktizējis jurisprudenci vismaz tikpat ilgā termiņā, kāds ir nepieciešams iecelšanai par apgabaltiesnesi.

## Darba strīdu tiesa (*Dikastírio Ergatikón Diaforón*)

Tāpat kā Nomas pārraudzības tiesa, arī Darba strīdu tiesa sastāv no trim locekļiem — priekšsēdētāja un diviem tiesnešiem. Priekšsēdētājam jābūt advokātam, kas pirms iecelšanas tiesneša amatā piecus gadus ir praktizējis jurisprudenci.

## Militārā tiesa (*Stratiotikó Poinikó Dikastírio*)

Pēdējā specializētā tiesa ir Militārā tiesa, ko vada advokāts ar nevainojamu reputāciju, kura kvalifikācija, stājoties amatā, atbilst apgabaltiesnešiem izvirzītajām prasībām. Militārās tiesas priekšsēdētājam jābūt armijas virsniekam ar vismaz pulkveža dienesta pakāpi. Pārējiem Militārās tiesas tiesnešiem jābūt profesionāliem armijas virsniekiem.

## Vispārīga informācija (*Evretírio*)

Augstākās tiesas tīmekļa vietnē ir sadaļa, kurā ir sniegta vispārīga informācija par Kipras tiesām.

## Uzdevumi un pienākumi

### Augstākā tiesa (*Anótato Dikastírio*)

Augstākā tiesa Kiprā darbojas kā apelācijas tiesa, izskatot visus pārsūdzētos zemāku instanču tiesu spriedumus, un kā pirmās instances tiesa dažādās lietās, piemēram, administratīvajās lietās un jūrlietās. Tā izdod arī *certiorari*, *mandamus* un citus rīkojumus, uzrauga visas zemāko instanču tiesas Kiprā, lai nodrošinātu to raitu darbību, un veic tiesnešu korpusa disciplināro uzraudzību.

### Zvērināto tiesas (*Kakourgiodikeia*)

Zvērināto tiesas ir pirmās instances tiesas, kuru jurisdikcijā ir visi saskaņā ar Kriminālkodeksu (*Poinikós Kódikas*) un citiem tiesību aktiem sodāmi likumpārkāpumi (izņemot dažus īpaši smagus noziegumus), kuri ir izdarīti Kipras teritorijā vai Suverēnajās bāzu teritorijās un kuros kā likumpārkāpēji vai cietušie iesaistīti Kipras pilsoņi, vai citās valstīs laikā, kad apsūdzētais atradās Kipras valsts dienestā, vai uz kuģa vai lidmašīnā Kipras teritorijā, vai citās vietās un apstākļos, kādi var būt paredzēti tiesību aktos.

### Apgabaltiesas (*Eparchiaká Dikastíria*)

Apgabaltiesa tās priekšsēdētāja personā pirmajā instancē izskata visas lietas, kas ietilpst attiecīgās apgabaltiesas jurisdikcijā, un pieņem nolēmumus tajās. Vecākie apgabaltiesneši un apgabaltiesneši pieņem nolēmumus visās lietās (ar noteiktiem izņēmumiem), kurās prasījuma summa vai strīda priekšmeta vērtība nepārsniedz 500 000,00 EUR, ja lietu izskata vecākais apgabaltiesnesis, un 100 000,00 EUR, ja lieta uzticēta apgabaltiesnesim.

Apgabaltiesu kriminālajā jurisdikcijā ietilpst visi likumpārkāpumi, kuri ir izdarīti tiesu apgabala teritorijā un kuri saskaņā ar tiesību aktiem ir sodāmi ar brīvības atņemšanu līdz pieciem gadiem un/vai ar naudas sodu līdz 50 000,00 EUR, un kuru gadījumā tiesas noteiktā kompensācija cietušajam nepārsniedz 6000,00 EUR.

Visus apgabaltiesu spriedumus kā krimināllietās, tā civilīlētās var neierobežoti pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

## Specializētās tiesas

Ģimenes lietu tiesu jurisdikcijā ir gandrīz visi ģimenes strīdi. Nomas pārraudzības tiesas jurisdikcijā ietilpst vienīgi strīdi par nomas pārraudzību pakļautām ēkām. Darba strīdu tiesas jurisdikcija aptver tikai darba devēja un darba ņēmēja attiecības, jo īpaši iespējamās nepamatotas atļaišanas gadījumos. Militārās tiesas jurisdikcijā ir krimināllietas, kurās ir iesaistītas Nacionālās gvardes (*Ethnikí Frouá*) militārpersonas vai pārkāpti Nacionālās gvardes noteikumi.

Visus minēto tiesu pieņemtos spriedumus var pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

## Juridisko profesiju iedalījums: Advokāti (*Dikigóroi*)

Kiprā ir vispārpieņemta juridisko pakalpojumu sniegšanas sistēma, kurā visus juridisko pakalpojumu sniedzējus sauc par advokātiem neatkarīgi no tā, kurā valstī tie ir studējuši, un neatkarīgi no akadēmiskā grāda, ko tie ieguvuši, studējot tiesību zinātnes.

Internetā ir pieejams advokātu saraksts, ko advokāti un tiesneši var aplūkot bez maksas, bet pārējiem lietotājiem piekļuve ir par maksu.

## Juridiskās datubāzes

Oficiāla tīmekļa vietne, kurā publicē spriedumus, nav izveidota. Dažus jaunākos spriedumus izlases veidā publicē [Augstākās tiesas](#) tīmekļa vietnē.

Ir vairākas privātas tīmekļa vietnes, kas piedāvā piekļuvi judikatūrai vai nu par maksu, vai bez maksas. Tīmekļa vietnē [leginetcy](#) ir publicēti tiesību akti, judikatūra un normatīvie administratīvie akti, un advokāti, tiesneši un valdības departamenti var tai piekļūt bez maksas. Pārējiem lietotājiem piekļuve šai tīmekļa vietnei ir jāabonē. Tīmekļa vietnē [cyLaw](#) ir publicēti tiesu spriedumi, kas ir bez maksas pieejami visiem interesentiem.

## Advokāti / Juridiskie konsultanti (*Nomikoí Símvouloi*)

Kā minēts iepriekš, Kiprā pastāv vispārpieņemta sistēma, ko advokātiem / juridiskajiem konsultantiem jāievēro savā darbā.

## Valsts notāri (*Symvolaioγράφοι*)

Valsts notāra profesijas Kiprā nav. Uzdevumus, ko parasti veic valsts notāri, Kiprā pilda advokāti.

## Citas juridiskās profesijas

Kiprā ar juridisko profesiju ir saistītas turpmāk aprakstītās profesijas.

### Tiesu sekretāri (*Protokollitēs*)

Tiesu sekretārus ieceļ Augstākā tiesa. Tiesu sekretāri ir tiesas amatpersonas, visbiežāk advokāti ar pieredzi tieslietās. Tiesu sekretāri pilda konkrētus, attiecīgos tiesību aktos noteiktus pienākumus. Augstākais amats starp tiesu sekretāriem ir tiesas personāla vadītājs, kurš atbild par personāla vispārējo uzraudzību. Iecelt tiesu sekretāru šajā amatā var arī Augstākā tiesa.

### Tiesu izpildītāji (*Epidótes*)

Ir divu veidu tiesu izpildītāji — privātā sektora tiesu izpildītāji, kuru pilnvaras aprobežojas ar dažādu tiesas dokumentu iesniegšanu adresātiem, un tiesu izpildītāji, kuri ir tiesas darbinieki un kuru galvenais pienākums ir tiesas spriedumu izpildes nodrošināšana.

### Advokāta palīgi (*Dikigorikoí Ypálliloi*)

Par advokāta palīgu (*dikigorikós ypállilos*) var kļūt persona, kas vismaz sešus mēnešus ir nostrādājusi juridiskajā firmā un iesniegusi pieteikumu tās apgabaltiesas kancelejā, kuras teritorijā atrodas juridiskā firma, kurā šī persona strādā.

## Attiecīgās saites

### Ģenerālprokurora birojs

### Augstākā tiesa

Lapa atjaunināta: 11/03/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.